

PS 45/19 Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van Noord-Brabant op 27 mei 2019

Inhoudsopgave	
Inhoudsopgave	2
Index gesproken personen	3
Lijst van de leden van Provinciale Staten van Noord-Brabant	4
Opening van de vergadering / vaststellen agenda	7
Verkiezing van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal	7
Sluiting	12

Index gesproken personen

Cate, mw. mr. K.A.E. ten, 7, 8, 9

Voorzitter, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Lijst van de leden van Provinciale Staten van Noord-Brabant

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, commissaris van de Koning/voorzitter PS
mw. mr. K.A.E. ten Cate, griffier

Altundal MIB, N.	SP	Oss
Arts, mw. W.M.A.	SP	Eindhoven
Bankers, J.P.E.	CDA	Asten
Bekker, M.A. de	Forum voor Democratie	Bergen op Zoom
Berg, H.F. van den	PVV	Tilburg
Bergsma, R.	CDA	Woudrichem
Bie, E.J. de	Forum voor Democratie	Bergen op Zoom
Boon, M.C.H.	PVV	Bergen op Zoom
Bräuner, mw. G.E.A.	VVD	Veghel
Brouwers, J.F.X.M.	50PLUS	Son en Breugel
Deryckere, M.N.R.C.	CDA	Tilburg
Diemen-Vereijken, mw. F.J.H.M. van	GroenLinks	Cuijk
Dijk, mw. E. van	PvdA	Eindhoven
Dingemans, mw. F.M.	D66	Moergestel
Dirken, mw. A.M.W.	VVD	Hoeven
Duijs, F.B.G.	Forum voor Democratie	Maren-Kessel
Everling, M.J.	SP	Uden
Gremmen, R.J.	VVD	Berghem
Gruijthuijsen, drs. M.P.J.M. van	VVD	Tilburg
Hattem, A.W.J.A. van	PVV	Vinkel
Heer, drs. ing. C. de	CDA	Eindhoven
Heijmans, N.G.L.	SP	's-Hertogenbosch
Hendriks, C.A.	CDA	Erp
Hoon, mw. A.J.M. de	CDA	Etten-Leur
Janssen, R.P.M.	VVD	Rosmalen
Kammen, mw. drs. P. van der	PVV	Tilburg
Kessel, mw. J.A.M. van	D66	Maarheeze
Kort, M.S.C. de	PvdA	Vught
Linden, mw. J.J. van der	GroenLinks	Oss
Ludwig, T.W.	GroenLinks	's-Hertogenbosch
Maat, C.A. van der	VVD	Breda
Manders, drs. W.J.	VVD	Gemert
Meeren, C.J.R.F. van der	Forum voor Democratie	Bergen op Zoom
Meeuwis-van Langen, mw. H.E.M.	D66	Best
Meijer, A.A.	D66	Waalwijk
Oetelaar, J.C.M. van der	Forum voor Democratie	Schijndel
Otters-Bruijnen, mw. mr. S.M.	VVD	Vught
Panhuizen, A.V.	VVD	Tilburg
Philippart, M.J.A.	GroenLinks	Eindhoven
Pinxteren, W.F.C. van	Lokaal Brabant	Haaren
Roeles, S.G.	Forum voor Democratie	Sint-Michielsgestel

Roijackers, mw. H.I.	GroenLinks	's-Hertogenbosch
Rutjens, W.H.A.	Forum voor Democratie	's-Hertogenbosch
Sloot, mw. M.A.B. van der	CDA	's-Hertogenbosch
Smeulders, S.J.A.H.	PvdA	Helmond
Smolders, H.A.J.	Forum voor Democratie	Tilburg
Spierings, mw. M.J.G.	D66	Sint-Michielsgestel
Surminski, mw. M.J.G.P.	Partij voor de Dieren	Hoogerheide
Swinkels, H.A.J.M.	SP	Vught
Ven-Vogels, mw. A.J.M. van de	CDA	Beek en Donk
Vreugdenhil, ing. H.J.	ChristenUnie-SGP	Nieuwendijk
Weert, M.J.M. van	50PLUS	Helmond
Wel, ir. M.C. van der	Partij voor de Dieren	Rijsbergen
Wely, L.F.A.M. van	Forum voor Democratie	Oss
Zwart, mw. P.S.	VVD	Lage Zwaluwe

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Brabant

Maandag 27 mei 2019

Agenda

- I. Opening van de vergadering / vaststellen agenda**
- II. Verkiezing van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal**
- III. Sluiting**

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Brabant

Maandag 27 mei 2019

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, commissaris van de Koning, voorzitter
mw. mr. K.A.E. ten Cate, griffier

Volgens de presentielijst zijn 52 leden aanwezig, te weten: Altundal, mw. Arts, Bankers, De Bekker, Van den Berg, Bergsma, De Bie, Boon, mw. Bräuner, Brouwers, Deryckere, mw. Van Diemen-Vereijken, mw. Van Dijk, mw. Dingemans, mw. Dirken, Duijs, Everling, Gremmen, Van Gruijthuijsen, Van Hattem, De Heer, Heijmans, Hendriks, mw. De Hoon, Janssen, mw. Van der Kammen, mw. Van Kessel, De Kort, mw. Van der Linden, Van der Maat, Manders, Van der Meeren, mw. Meeuwis-van Langen, Van den Oetelaar, mw. Otters-Bruijnen, Panhuizen, Philippart, Van Pinxteren, Roeles, mw. Roijackers, Rutjens, mw. Van der Sloot, Smeulders, Smolders, mw. Spierings, mw. Surminski, Swinkels, mw. Van de Ven-Vogels, Vreugdenhil, Van Weert, Van der Wel, mw. Zwart.

Afwezig: Meijer, Ludwig, Van Wely.

Opening van de vergadering / vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 14.45 uur.

De **voorzitter**: Goed. Ik zou bijna zeggen 'cabin crew, the doors may be closed'. De deuren kunnen worden gesloten. De vergadering kan worden geopend en die openen wij met het gebruikelijke moment van stilte, waarbij ik u verzoek te gaan staan.

Er wordt een moment stilte in acht genomen.

De **voorzitter**: Ik dank u en heet u nogmaals zeer van harte welkom bij deze bijzondere vergadering waarbij de Staten van Brabant hun deel in de verkiezing van de nieuwe senaat gaan regelen. Ik wil de griffier verzoeken ons mededeling te doen van de binnengekomen berichten van verhindering. De griffier.

De **griffier**: Ik heb bericht van verhindering ontvangen van de leden Van Wely, Meijer en Ludwig. En door hen is volmacht verstrekt aan respectievelijk de heer De Bie, mevrouw Dingemans en mevrouw Van der Linden.

De **voorzitter**: En straks zal duidelijk worden dat als we namen van deze verhinderde leden oproepen, dat degenen aan wie door hen volmacht is verleend hier naar voren komen om te stemmen. Ik heb de volmachten goedgekeurd en zij zijn bij dezen verleend.

Verkiezing van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

De **voorzitter**: Dan gaan wij nu ons voorbereiden voor de stemming, die strikt om 15.00 uur zal aanvangen. En ten behoeve daarvan heb ik nog een aantal mededelingen.

U ziet dat er twee stemhokjes zijn geplaatst, daar voor mij links, voor u rechts of in het midden van de zaal, ter hoogte van de bodetafel. Ik zal zo meteen een nummer uit de stembol trekken. Dat zal het Statenlid zijn

wiens naam of wier naam correspondeert met het nummer op de presentielijst. En die komt op mijn aanwijzing dan hier naar voren en zal checken of de stembus leeg is en zal die met hulp van de bodes op slot doen. De griffier zal vervolgens de namen van de Statenleden voorlezen in alfabetische volgorde, telkens twee namen tegelijk. En elk Statenlid wiens of wier naam wordt afgeroepen ontvangt van mij hier bij de tafel één stembiljet en gaat dan stemmen. En die zal dan het stembiljet hiervoor in de daartoe speciaal vervaardigde stembus deponeren, goed dichtgevouwen, zodat het ook dichtgevouwen blijft tijdens de korte val van ongeveer 75 centimeter.

Wanneer een Statenlid dat een ander Statenlid heeft gemachtigd wordt afgeroepen, komt het gemachtigde Statenlid naar voren en haalt het stembiljet hier op. Indien u door een ander Statenlid gemachtigd bent, krijgt u dus niet meteen twee stembiljetten als u zelf aan de beurt bent, maar u bent aan de beurt op het moment dat de naam van het gemachtigde Statenlid wordt voorgelezen. Degene die de machtiging heeft gegeven, als die naam wordt opgeroepen, komt u hier het tweede stembiljet halen. Niet eerder.

En ik herhaal voor alle zekerheid. Er zijn drie volmachten ontvangen van de Statenleden Van Wely, Meijer en Ludwig. U gaat dan inderdaad naar het stemhokje, brengt uw stem uit door het bolletje voor de naam van de kandidaat van uw keuze rood te maken. En let op, u gebruikt bij het stemmen het rode potlood dat bij het stemhokje ligt en laat dat ook liggen. Het zit blijkbaar niet meer aan een touwtje, zoals Wim Kan vroeger zei. Op een biljet mag niet worden geschreven. Het maken van een zogenaamde 'stemfie' is niet verboden, maar ontraad ik wel vanwege de vlotte gang van zaken.

En nogmaals, ik herhaal, u brengt uw stem uit door het bolletje van de naam van de kandidaat van uw keuze rood te maken. Elke vorm van zelfwerkzaamheid en andere kleuren zijn niet toegestaan en leiden tot een ongeldige stem.

Let op! Als u zich desondanks vergist bij het invullen van het stembiljet, kunt u eenmalig een nieuw stembiljet aan mij vragen. En dat kan dan hier aan deze tafel. En dat kan alleen bij het gelijktijdig inleveren van het stembiljet waarop de fout is gemaakt. Ik zal dat onbruikbaar maken. En dat kan dus tot het moment dat de griffier het volgende Statenlid oproept om te gaan stemmen. En ook dat onbruikbaar gemaakte stembiljet gaat mee naar de Kiesraad, omdat die dat ook wil zien.

Na het uitbrengen van uw stem stopt u het stembiljet dichtgevouwen – nogmaals, namen van de kandidaten naar de binnenzijde gevouwen – in de daartoe hier bestemde transparante stembus.

Na de stemming zal ik een aantal mededelingen doen over het verloop van de telling. En gedurende de stemming en de werkzaamheden van het stembureau wordt u allen geacht op uw plaats in de zaal aanwezig te blijven.

Zijn er vragen en eventuele onduidelijkheden? Dat is niet het geval.

Dan ga ik nu over tot het instellen van een stembureau. Ik ben als uw voorzitter tevens de voorzitter van het stembureau, conform artikel 2.3 van de Kieswet. En ik benoem conform traditie de drie fractievoorzitters van de drie grootste fracties in uw Staten tot leden van het stembureau. Dat zijn vandaag de heer Van der Maat, de heer De Bie en mevrouw Van der Sloot. Ik ga ervan uit dat zij deze benoeming aanvaarden. Ik heb daar geen contra-indicaties voor gekregen. En besluit dus dat het zo gaat gebeuren. Ik ga de benoemde leden, nadat de stemming heeft plaatsgevonden, uitnodigen om met mevrouw Gloudemans van de griffie en mij plaats te nemen aan de stemtafel, die u beter kent als de interruptietafel, maar vandaag is dat de stemtafel. Ik hoop dat dit ook allemaal duidelijk is.

Dan ga ik nu over tot het trekken van een nummer uit onze stembol. Dat is nummer 1.

De **griffier**: En nummer 1 is mevrouw Surminski.

De **voorzitter**: Dan wil ik mevrouw Surminski nu naar voren vragen om samen met de bodes te checken of de stembus leeg is en deze op slot te doen. En daarbij krijgt u assistentie in de vandaag – het gaat om niets minder dan de senaat – uitermate correct geklede bodes. Met, let u op, op hun borst fier de oude

bodebussen van onze provincie. Als u niet meer weet wat dat was, heeft u straks ampel de tijd om op Wikipedia te kijken wat dat was, een bodebus.

Mevrouw Surminski controleert met de bodes of de stembus leeg is en zij sluiten daarna de stembus.

De **voorzitter**: De stembus is gesloten.

Ik wil u vragen om uw plaatsen niet te verlaten. Maar er is nu vier minuten tijd voor wat zelfwerkzaamheid, zoals dat vroeger heette.

De **voorzitter**: Geachte collegae. Het is op een enkele seconde na 15.00 uur. Ik vraag om stilte in de zaal. Dat betekent dat wij nu gaan beginnen met de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. En zoals aangegeven gaat de griffier nu per tweetal u oproepen om uw stem uit te brengen. Ik geef het woord aan de griffier. En u komt het stembiljet hier aan de tafel halen.

De **griffier**: Ik roep naar voren de heer Altundal en mevrouw Arts.

Ik roep naar voren de heer Bankers en de heer Bekker.

De heer Van den Berg en de heer Bergsma.

De heren De Bie en Boon mogen een stembiljet komen halen.

Ik roep naar voren mevrouw Bräuner en de heer Brouwers.

De heer Deryckere en mevrouw Van Diemen-Vereijken.

Mevrouw Van Dijk en mevrouw Dingemans.

Mag ik naar voren mevrouw Dirken en de heer Duijs?

Ik roep de heer Everling en de heer Gremmen naar voren.

De heren Van Gruijthuijsen en Van Hattem mogen hun stembiljet komen halen.

De heer De Heer en de heer Heijmans mogen naar voren.

De heer Hendriks en mevrouw De Hoon.

Mag ik naar voren de heer Janssen en mevrouw Van der Kammen?

Het volgende tweetal is mevrouw Van Kessel en de heer De Kort.

Ik roep nu mevrouw Van der Linden en de heer Ludwig op, maar aangezien de heer Ludwig zich heeft laten machtigen door mevrouw Van der Linden krijgt zij nu wel meteen twee stembiljetten uitgereikt.

De heer Van der Maat en de heer Manders.

De heer Van der Meeren en mevrouw Meeuwis-van Langen.

De heer Meijer en de heer Van den Oetelaar. De heer Meijer heeft mevrouw Dingemans gemachtigd.

Mevrouw Otters-Bruijnen en de heer Panhuizen.

De heer Philippart en de heer Van Pinxteren.

De heer Roeles en mevrouw Roijackers mogen hun stembiljet komen halen.

De heer Rutjens en mevrouw Van der Sloot.

De heren Smeulders en Smolders graag naar voren.

Mevrouw Spierings en mevrouw Surminski.

Mag ik naar voren de heer Swinkels en mevrouw Van de Ven-Vogels?

De heren Vreugdenhil en Van Weert.

De heer Van der Wel en de heer Van Wely.

En tot slot mevrouw Zwart.

De **voorzitter**: Beste collegae. Mag ik uw aandacht? Nu u allen hebt gestemd wil ik graag een aantal mededelingen doen over het verdere verloop van de telling.

Zo meteen zal ik samen met de leden van het benoemde stembureau en een medewerker van de griffie plaatsnemen aan de interruptietafel en na telling het aantal ingeleverde stembiljetten meedelen aan Provinciale Staten. Mocht het aantal stembiljetten groter zijn dan het aantal aanwezige Statenleden inclusief de eventuele volmachten, dan is de stemming nietig. In dat geval zal ik de stembiljetten vernietigen en moet er een nieuwe stemming plaatsvinden.

Vervolgens open ik de stembiljetten en noem ik bij elk stembiljet op welke lijst en welke kandidaat de stem is uitgebracht. Indien er sprake is van een blanco of ongeldige stem zal ik dat ook melden.

Nadat het stembureau zijn werkzaamheden heeft volbracht zal ik de uitslag van de stemming aan de vergadering meedelen. Het stembureau zal de stembiljetten ordenen in pakketten, enveloppen, en die zullen verzegeld worden. En de ondersteuning zal hier daarna een proces-verbaal opmaken. De griffier zal de verzegelde pakketten, de enveloppen en het proces-verbaal na deze vergadering overbrengen naar het Centraal Stembureau in Den Haag. En uiteindelijk stelt dat Centraal Stembureau, dat is de Kiesraad in Den Haag, op 31 mei de definitieve uitslag vast en maakt die dan ook bekend.

Dan wil ik nu de leden van het stembureau verzoeken samen met mij plaats te nemen aan de interruptietafel hier in de Statenzaal.

Ik wil de heer De Bie en mevrouw Van der Sloot nu vragen de stembus te openen.

De heer De Bie en mevrouw Van der Sloot openen de stembus.

De **voorzitter**: Het aantal uitgebrachte stemmen bedraagt 55.

Dan ga ik ze nu allemaal openen.

Lijst 8, mevrouw Bikker.

Lijst 9, de heer Koffeman.

Lijst 5, de heer Kox.

Lijst 2, de heer Essers.

Lijst 5, de heer Kox.

Lijst 1, mevrouw Jorritsma.

Lijst 4, mevrouw Faber.

Lijst 13, de heer Cliteur.

Lijst 1, mevrouw Jorritsma.

Lijst 7, de heer Rosenmüller.

Lijst 2, de heer Knapen.

Lijst 13, de heer Cliteur.

Lijst 6, mevrouw Vos.

Lijst 2, de heer Knapen.

Lijst 4, mevrouw Faber.

Lijst 13, de heer Cliteur.

Lijst 1, mevrouw Jorritsma.

Lijst 6, mevrouw Fiers.

Lijst 3, mevrouw Bredenoord.

Lijst 2, de heer Knapen.

Lijst 7, de heer Rosenmüller.

Lijst 2, de heer Knapen.

Lijst 1, mevrouw Jorritsma.

Lijst 1, mevrouw Jorritsma.

Lijst 12, de heer Van Gorp.

Lijst 3, mevrouw Bredenoord.

Lijst 3, mevrouw Bredenoord.
Lijst 1, mevrouw Jorritsma.
Lijst 1, mevrouw Jorritsma.
Lijst 2, de heer Knapen.
Lijst 4, mevrouw Faber.
Lijst 1, mevrouw Jorritsma.
Lijst 11, de heer Van Rooijen.
Lijst 2, de heer Knapen.
Lijst 4, mevrouw Faber.
Lijst 13, de heer Cliteur.
Lijst 13, de heer Cliteur.
Lijst 3, mevrouw Bredenoord.
Lijst 13, de heer Cliteur.
Lijst 5, de heer Kox.
Lijst 7, de heer Rosenmöller.
Lijst 7, de heer Rosenmöller.
Lijst 6, de heer Verheijen.
Lijst 13, de heer Otten.
Lijst 3, mevrouw Bredenoord.
Lijst 9, de heer Koffeman
Lijst 2, de heer Knapen.
Lijst 13, de heer Hermans.
Lijst 7, de heer Rosenmöller.
Lijst 1, mevrouw Jorritsma.
Lijst 3, mevrouw Bredenoord.
Lijst 13, de heer Cliteur.
Lijst 5, de heer Kox.
Lijst 11, de heer Van Rooijen.
En tot slot lijst 5, de heer Kox.
We gaan even vergelijken.

De **voorzitter**: Beste collegae. Zoals ik u al zei, er zijn 55 stemmen uitgebracht.

Op lijst 1 zijn negen stemmen uitgebracht, waaronder negen op mevrouw Jorritsma,

Op lijst 2 zijn acht stemmen uitgebracht, waarvan zeven op de heer Knapen, nummer 1 en één op nummer 8, de heer Essers.

Op lijst 3 zijn zes stemmen uitgebracht, waarvan 6 op mevrouw Bredenoord.

Dan lijst 4. Daarop zijn vier stemmen uitgebracht, alle op nummer 1, mevrouw Faber.

Lijst 5. Vijf stemmen uitgebracht op nummer 1, de heer Kox.

Lijst 6. Drie stemmen, waarvan één op nummer 1, mevrouw Vos, een op nummer 8, mevrouw Fiers en een op nummer 13, de heer Verheijen.

Lijst 7. Vijf stemmen, alle op nummer 1, de heer Rosenmöller.

De ChristenUnie. Eén stem op nummer 1, mevrouw Bikker.

Lijst 9. Twee stemmen, beide op nummer 1, de heer Koffeman.

Lijst 10. Geen stemmen uitgebracht.

Lijst 11. Twee stemmen, beide op nummer 1, de heer Van Rooijen.

Lijst 12. Eén stem, op nummer 3 van die lijst, de heer Van Gorp.

Lijst 13. Totaal negen stemmen, waarvan één op nummer 1, de heer Otten, zeven op de heer Cliteur, nummer 2 en één op nummer 18, de heer Hermans.

Het aantal blanco stemmen is 0. Het aantal ongeldige stemmen is ook 0.

Hiermee is de stemming ten einde. Nog even blijven zitten graag, want nu worden de stembiljetten en de desbetreffende formulieren voor de Kiesraad keurig in enveloppen gedaan en vergezeld, zodat ze daarna naar Den Haag kunnen gaan. Ik vraag nog even uw geduld.

De **voorzitter**: Ik dank namens u allen de leden van het stembureau voor het verrichte werk en de zorgvuldigheid waarmee dit alles is voorbereid. Ik dank ook u allen voor de betrokken en de buitengewoon serieuze manier waarop we dit met elkaar hebben kunnen doen.

Ik wil aan het einde van deze vergadering in het bijzonder de griffier en haar team zeer hartelijk danken. Dit is natuurlijk naast al het andere werk dat er de afgelopen tijd was echt een hele klus geweest. Dank, complimenten voor de manier waarop dit is gegaan. En ik wil ook de bodes bedanken, het hele team. Dank u wel voor de voortreffelijke wijze waarop dit georganiseerd is.

Applaus.

De **voorzitter**: De griffier zal nu de stukken persoonlijk gaan afgeven bij het Centraal Stembureau in Den Haag. Wij wensen haar en haar team daar heel veel succes bij.

Sluiting

De **voorzitter**: De eerstvolgende vergadering is op vrijdag 14 juni. Ik nodig u zoals gebruikelijk uit voor een drankje bij de Statenlounge en sluit hiermee de vergadering.

De voorzitter sluit om 16.10 uur de vergadering.